

Učební osnova – Vzdělávání pro zdraví

Obor veřejnosprávní činnost (68-43-M/01)

Beroun 15. 5. 2025

Manažerská akademie Beroun
Manažerská akademie, soukromá střední škola
Tovární 66 | 26601 Beroun
tel.: **+420 311 611 888** | e-mail: **info@maberoun.cz**

IČ: **71340734** | IZO: 651027888 | Datová schránka: **ba2s7si**

Tovární 66 Beroun
„jako doma“

www.maberoun.cz

Hodinová dotace

Ročník studia	Počet hodin v týdnu
1. ročník	2
2. ročník	2
3. ročník	2
4. ročník	2
Celkem	8

Vzdělávání pro zdraví

Předmět si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Díky tomu, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Ve výuce je kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Pozornost je věnována i výchově proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu.

Výuka probíhá v běžných hodinách společně pro chlapce a dívky. Jsou využívána různá sportoviště TJ Lokomotiva Beroun v různých dnech. Aktivita se proměňuje. V případě vhodného počasí se výuka koná na koloběžkách, v rámci pěších výletů atp. V zimním období žáci bruslí. Součástí vzdělávání pro zdraví jsou rovněž lyžařské a cyklistické kurzy konané každoročně.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vážili si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě jej chránili; rozpoznali, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka;
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovali tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností;
- kriticky přistupovali k mediálním informacím a komerčním nabídkám produktů vztahujících se k péči o zdraví;
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovali;
- preferovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výuce jsou voleny vhodné výchovné a vzdělávací strategie, které pomáhají žákům zvládnout klíčové kompetence.

Klíčové kompetence	Označení kompetence
Kompetence k učení	1
Kompetence k řešení problémů	2
Kompetence komunikativní	3
Kompetence sociální a personální	4
Kompetence občanské	5
Kompetence pracovní a k podnikavosti	6
Kompetence digitální	7

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům, a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity. (3, 4)

Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu. (3, 4, 5)

Učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálněvolní vlastnosti žáků a učí je snášet neúspěch. (2, 4, 5)

Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka, a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení. (4, 5)

Učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálněvolní vlastnosti žáků a respekt k daným pravidlům a předpisům. (1, 3, 4, 5)

Učitel vede žáky k samostatnému získávání poznatků o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, jejich sledování, zaznamenávání a vyhodnocování, a to i s využitím dostupných digitálních technologií. (1, 2, 4, 7)

Učitel umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení se novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle jejich předpokladů. (1, 2)

Učitel motivuje žáky ke sledování sportovních soutěží a utkání, k jejich porovnávání a hodnocení, ke sledování práce rozhodčího. (1, 4, 5)

Učitel upozorňuje žáky na informační zdroje (internet, televize, knihy, časopisy) související se zdravím a pohybem a umožňuje diskuzi o těchto informacích. (1, 3, 4, 5, 7)

Učitel vede žáky k přijímání kritiky, hodnocení a dobře míněné rady. Umožňuje vzájemné hodnocení žáků a sebehodnocení. (1, 3, 4)

Učitel vytváří dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení (ve škole i mimo školu). (1, 2, 4)

Učitel podporuje žáky ke kreativě při utváření pohybových skladeb (samostatně nebo ve skupinkách), volných gymnastických sestav, při organizaci turnajů a soutěží. (2, 3, 4, 5)

Učitel pomáhá žákům pochopit souvislosti mezi jednotlivými obory (tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, biologií, ekologií, fyzikou, fyziologií), hledat příčiny problémů a směřovat k jejich řešení různými způsoby. (1, 2, 6)

Učitel pomáhá žákům rozvíjet schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály a jednoduše zakreslit cvičení. (1, 2, 3, 4)

Učitel zapojuje žáky do prezentace poznatků, zážitků a výsledků získaných při sledování sportovních utkání v médiích, při školních soutěžích a při vyhodnocování svých výkonů (fotografie ze sportovních akcí, nástěnky, noviny, webové stránky, video záznamy). (2, 3, 4, 7)

Učitel směřuje žáky k využívání dostupných komunikačních prostředků k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, možnosti záznamu). (1, 3, 7)

Učitel podporuje u žáků schopnost empatie a chování v duchu tolerance a fair play. (4, 5, 6)

Učitel motivuje žáky ke zdravému životnímu stylu, informuje žáky nejen o pozitivěch fyzické aktivity, ale i o negativěch sportu (doping, korupce, přepočítávání výkonnosti na peníze). (1, 4, 5)

Učitel vede žáky ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her. (1, 2, 3, 4, 5)

Učitel pomáhá žákům nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování. (2, 3, 4, 5)

Učitel vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do dění ve škole i v obci (pomoc při organizaci turnajů, budování sportovišť, soutěží pro mladší děti). (2, 4, 5)

Učitel rozvíjí u žáků dovednost poskytnout první pomoc a zachovat se zodpovědně při mimořádné události. (1, 2, 4, 5)

Učitel vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií a jejich aplikací k měření a kontrole vlastní fyzické aktivity. (1, 4, 7)

1. ročník – Tělesná výchova

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezip. vztahy, str. výuky
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti)	Péče o zdraví Zdraví -fyziologie lidského těla - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - partnerské vztahy; lidská sexualita První pomoc - stavy bezprostředně ohrožující život	ČSP ČŽP ANJ NEJ APS ČAP PKA
	Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba	ČAP ANJ NEJ ČŽP

<p>a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; <p>- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; - relaxace - pravidla her, závodů a soutěží <p>Pohybové dovednosti Tělesná cvičení</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry drobné a sportovní</p> <p>Kolektivní sporty a hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - fotbal - florbal <p>Fitness</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilování s vlastní vahou - posilování s odpory <p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) <p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) 	
---	--	--

2. ročník – Tělesná výchova

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezip. vztahy, str. výuky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví 	<p>Péče o zdraví Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpovědnost za zdraví své i druhých; - péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v 	<p>ANJ</p> <p>NEJ</p>

<p>v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;</p> <ul style="list-style-type: none"> -dovede včas podat první pomoc - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; 	<p>nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu</p> <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - úrazy a náhlé zdravotní příhody 	<p>APS</p> <p>ČAP</p> <p>PKA</p> <p>ODS</p> <p>ČSP</p>
	<p>Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. <i>jako součást všech tematických celků</i> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh <p>Kolektivní sporty a hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině 	<p>ČAP</p> <p>ANJ</p> <p>NEJ</p> <p>ČŽP</p>
	<p>Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě 	<p>ČAP</p>

3. ročník – Tělesná výchova

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezip. vztahy, str. výuky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; 	<p>Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - poranění při hromadném zasažení obyvatel 	<p>ANJ</p> <p>NEJ</p> <p>APS</p> <p>ČAP</p> <p>PAK</p> <p>ODS</p> <p>ČSP</p> <p>ČŽP</p> <p>ČDS</p>
	<p>Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové testy; měření výkonů <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Kolektivní sporty a hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - netradiční hry - míčové hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády <p>Plavání</p> <ul style="list-style-type: none"> - určená vzdálenost plaveckým způsobem <p>Lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy běžeckého lyžování <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientační běh 	<p>ČAP</p> <p>ANJ</p> <p>NEJ</p> <p>ČŽP</p>

	Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře) - kontraindikované pohybové aktivity	ČAP
--	---	-----

4. ročník – Tělesná výchova

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezip. vztahy, str. výuky
Žák: - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k	Péče o zdraví Zdraví - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - prevence úrazů a nemocí	ANJ NEJ APS ČAP PKA VSP ODS ČAS ČSP ČŽP
	Tělesná výchova Teoretické poznatky - zdroje informací Pohybové dovednosti Tělesná cvičení Úpoly - základní sebeobrana Kolektivní sporty a hry - korfbal - baseball Testování tělesné zdatnosti	PKA ČAP ANJ NEJ ČŽP ČDS

požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace;	- motorické testy Body and mind - meditace Plavání - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Turistika a sporty v přírodě - chování při pobytu v horském prostředí	
	Zdravotní tělesná výchova <i>(podle doporučení lékaře)</i> -kompenzační cvičení	ČAP